

De staatssecretaris van Binnenlandse
Zaken,
mevrouw A.G.M. van de Vondervoort en
de staatssecretaris van Financiën
Den Haag

Bijlagen	Uw kenmerk	Ons kenmerk	Datum
-	IFLO96/143/U3	Rfv 14.51/007.006	14 april 1998
Inlichtingen bij	Dossier/volnummer	Doorkiesnummer	
R.G. Daniëls		(070)3027234	
Onderwerp			
Advies toepassing artikel 12 FVW: Scheemda (1997)			

Bij brief van 19 december 1997 van de staatssecretaris van Binnenlandse Zaken vraagt u het advies van de Raad voor de financiële verhoudingen inzake het verzoek van de gemeente Scheemda om een aanvullende uitkering (a.u.) uit het gemeentefonds voor het jaar 1997. Voor zijn advies heeft de Raad kennis genomen van het rapport van de Inspectie Financiën Lokale en provinciale Overheden (IFLO) van 17 december 1997, van het advies van gedeputeerde staten van Groningen van 11 februari 1998 en van de brief van de gemeente Scheemda van 18 februari 1998. Naast de aanvullende uitkering (a.u.) voor 1997 heeft de Raad ook de mogelijkheden gezien om de gemeente op termijn weer financieel zelfstandig te maken zonder aanvullende steun.

De in het IFLO-rapport gekozen oplossingsrichting gaat uit van sanering van de financiële problemen via artikel 12 in vijf jaar: dat wil zeggen in de jaren 1995 tot en met 1999, zodat de gemeente in 2000 weer op eigen benen staat zonder aanvullende steun. Na de reeds toegekende aanvullende steun voor 1995 en 1996 is thans de aanvraag voor het derde artikel 12-jaar (de a.u.-1997) aan de orde. Normaliter wordt dan tevens de artikel 12-steun voor het resterende saneringstraject vastgesteld. In zijn advies van 10 april 1997 over de aanvullende bijdrage voor 1996 (Rfv 14.51/004.003) kon de Raad zich verenigen met de gekozen oplossingsrichting, waarbij gestreefd werd naar beëindiging van de aanvullende steun in het jaar 2000. Aangegeven werd dat met de nodige inspanningen in 2000 een reëel sluitende begroting bereikbaar leek. Voor de hierbij noodzakelijke aanzienlijke bezuinigingen achtte de Raad - gelet op het gevoerde eigen beleid - alle redenen aanwezig.

Het rekeningtekort 1996 - inclusief de voor dat jaar verleende aanvullende steun - bedraagt f 704.000. Dat is weliswaar f 379.000 minder dan het rekeningtekort 1995

maar toch een zeer aanzienlijk bedrag dat de gemeente zelf zal moeten bekostigen. De bescheiden algemene reserve, het al hoge belastingpeil en het smalle draagvlak bieden niet al teveel mogelijkheden deze en eventuele toekomstige rekeningtekorten op te vangen. Het is daarom in het kader van het vinden van een uiteindelijk oplossingstraject voor de financiële problematiek van Scheemda belangrijk een goed inzicht te hebben in de aard van de rekeningtekorten: gaat het om incidentele of vooral structurele posten? zet de dalende tendens door? zijn de begrotingscijfers wel realistisch? Gezien deze onduidelijkheden en het moeizame verloop van het saneringsproces tot nu toe heeft IFLO in zijn voorstel de a.u. vooralsnog beperkt tot 1997 en is er ook voor 1998 sprake van opnieuw een a.u.-aanvraag.

Het verrast de Raad nogal dat na drie jaar artikel 12 blijkbaar nog geen goed inzicht in de gemeentelijke financiën bestaat en nog een afzonderlijk vierde (onderzoeks)jaar nodig wordt geacht. Scheemda is er bij de nieuwe Fvw slechts een zeer gering bedrag op vooruitgegaan, zodat de gemeente in grote lijnen goed in de verdeling zit: de artikel 12-steun dient daarom in beginsel beperkt te blijven tot de saneringsbijdragen in de oude tekorten van Synergion en het achterstallige (wegen- en bruggen)onderhoud. De aldus berekende a.u.-1997 (inclusief de aanpassing van de reguliere wegen- en bruggenbudgetten) van f 2.566.000 blijkt ondanks het hoge OZB-tarief onvoldoende voor het begrotingstekort van f 3.413.205 zodat de gemeente zelf voor het ontbrekende bedrag van f 847.205 zal moeten zorgen. Daarbij kan nog worden opgemerkt dat de gemeente op enkele terreinen een relatief hoog voorzieningenniveau bezit, met name bij de sportterreinen en accommodaties.

Het lijkt daarom niet onverstandig nog een jaar de vinger aan de pols te houden. Immers de gemeente zal - ook als gevolg van de eerdere rekeningtekorten - forse bedragen voor eigen rekening moeten nemen (zie IFLO-rapport blz. 6): bedragen die grotendeels gevonden zullen moeten worden in daadwerkelijke bezuinigingen waarbij het bestaande voorzieningenniveau niet zal kunnen worden ontzien en waarbij nauwelijks of geen ruimte is voor nieuwe plannen. Een goede begeleiding door de provincie en de IFLO kan hier niet gemist worden. Ook is het nog maar de vraag of werkelijk aan het bijzondere voorschrift inzake een sluitende meerjarensaneringsbegroting wordt voldaan. Weliswaar vertoont de meerjarenbegroting voor 2000 een overschot, maar is er veelal sprake van indicatief cijfermateriaal met een realiteitswaarde waarbij door de provincie en IFLO vraagtekens worden gezet. De inspecteur acht het daarom noodzakelijk op basis van de rekeningcijfers 1997 bij de behandeling van de a.u.-1998 tot een reëel meerjarenperspectief te komen, aan de hand waarvan het resterende art.12-traject zal worden ingevuld.

Samenvattend constateert de Raad met enige spijt dat na de jaren 1995 tot en met 1997 nog een vierde afzonderlijk artikel 12-jaar 1998 nodig blijkt, maar hij acht dit aanvaardbaar als hiermee het einddoel - het bereiken van een zonder aanvullende steun reëel sluitende begroting in 2000 - naderbij wordt gebracht. Een goede begeleiding door de provincie en de IFLO is hierbij van groot belang. Aangezien de door de IFLO voorgestelde a.u. voor 1997 in de lijn van het eerdere advies van de Raad over de aanvullende steun voor 1996 ligt, adviseert de Raad u voor 1997 akkoord te gaan met een a.u. van f 2.566.000.

Raad voor de financiële verhoudingen,

, voorzitter

, secretaris